

Privacy Shield & Διαβίβαση δεδομένων στις Η.Π.Α.

Κυριακή Λωσταράκου - Θεοδώρα Τουτζιαράκη
Δικηγόροι – Ειδικοί Επιστήμονες ΑΠΔΠΧ

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Ασπίδα προστασίας της ιδιωτικής ζωής ΕΕ–ΗΠΑ (Privacy Shield)

Αρχές Ασφαλούς Λιμένα
για την προστασία της ιδιωτικής ζωής
Απόφαση 2000/520/ΕΚ

C-362/14 (“Schrems”, 06-10-2015)

PRIVACY SHIELD

Ασπίδα Προστασίας
της ιδιωτικής ζωής ΕΕ – ΗΠΑ
Απόφαση (ΕΕ) 2016/1250
Ισχύς: 01-08-2016

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Βασικά στοιχεία Privacy Shield

- Μόνο εταιρείες (ιδιωτικός τομέας)
- Δέσμευση εταιρειών για τήρηση **αρχών** Privacy Shield
- Σύστημα αυτοπιστοποίησης στο Υπουργείο Εμπορίου Η.Π.Α.
- Υποχρέωση για ετήσια επαναπιστοποίηση
- Διαβίβαση δεδομένων στις Η.Π.Α. **χωρίς άδεια** ΑΠΔΠΧ

- 1) Γνωστοποίηση διαβίβασης
- 2) Αντίγραφο πιστοποίησης

- Νομική βάση: ά. 9 παρ. 1 β' εδ. γ' ν. 2472/1997 «... εφόσον η *Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αποφανθεί, ..., ότι η χώρα* αυτή εξασφαλίζει *ικανοποιητικό επίπεδο προστασίας...*» – ά. 25 παρ. 6 Οδηγίας 95/46/ΕΚ (ά. 45 Κανονισμού)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Αρχές πιστοποίησης Privacy Shield

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Συμπληρωματικές αρχές Privacy Shield

1. Ευαίσθητα δεδομένα
2. Εξαιρέσεις για δημοσιογραφικούς σκοπούς
3. Δευτερεύουσα ευθύνη
4. Επίδειξη δέουσας επιμέλειας και διενέργεια ελέγχων
5. **Ρόλος αρχών προστασίας δεδομένων**
6. Αυτοπιστοποίηση
7. Επαλήθευση
8. Πρόσβαση (ειδικότερες ρυθμίσεις)
9. **Δεδομένα ανθρώπινου δυναμικού**
10. Υποχρεωτικές συμβάσεις για περαιτέρω διαβιβάσεις
11. Επίλυση διαφορών και επιβολή
12. Επιλογή - χρονική στιγμή εξαίρεσης (opt out)
13. Ταξιδιωτικές πληροφορίες
14. Φαρμακευτικά και ιατρικά προϊόντα
15. Πληροφορίες δημοσίων αρχείων και δημοσιοποιημένες πληροφορίες
16. **Αιτήματα πρόσβασης από δημόσιες αρχές**

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Μηχανισμοί επίλυσης διαφορών

1. Εταιρεία Η.Π.Α. με πιστοποίηση Privacy Shield
2. Ανεξάρτητος φορέας επίλυσης διαφορών (σε Η.Π.Α. ή Ε.Ε., ιδιωτικός φορέας ή αρχή προστασίας δεδομένων)
3. Αρχή προστασίας δεδομένων
4. Υπουργείο Εμπορίου Η.Π.Α. (μόνο μέσω εθνικής αρχής)
5. Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου Η.Π.Α. – FTC (ή Υπουργείο Μεταφορών Η.Π.Α. σε περίπτωση αεροπορικής εταιρείας / πρακτορείου εισιτηρίων)
6. Επιτροπή της ασπίδας προστασίας (μηχανισμός διαιτησίας, έσχατη λύση σε περίπτωση μη ευδοκίμησης λοιπών μηχανισμών)

EXTRA

- ✓ Έννομη προστασία σε περίπτωση πρόσβασης δημόσιων αρχών Η.Π.Α.: μηχανισμός διαμεσολαβητή

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Ομάδα Εργασίας Ά. 29 Οδηγίας 95/46/ΕΚ

Επιφυλάξεις: Γνώμη 1/2016, 13-04-2016 (επί σχεδίου απόφασης επάρκειας), Δελτίο Τύπου 01-07-2016 & Δήλωση 26-07-2016

- Έλλειψη συγκεκριμένων κανόνων σχετικά με λήψη αυτοματοποιημένων αποφάσεων & δικαίωμα αντίρρησης
- Μη ξεκάθαρες οι ευθύνες του εκτελούντος
- Ανάγκη για αυστηρότερες εγγυήσεις σχετικά με ανεξαρτησία & εξουσίες Μηχανισμού Διαμεσολαβητή
- Έλλειψη συγκεκριμένων εγγυήσεων για αποφυγή μαζικής & αδιάκριτης συλλογής δεδομένων
- Ετήσια επανεξέταση μηχανισμού Privacy Shield καθοριστικής σημασίας για περαιτέρω αξιολόγηση – απαραίτητη η αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων εθνικών αρχών ΕΕ (παροχή πρόσβασης σε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για επανεξέταση)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Edward Snowden @Snowden · 6. Okt.

Congratulations, @MaxSchrems. You've changed the world for the better.
webfoundation.org/2015/10/privac...

Übersetzung anzeigen

Tweet του Edward Snowden μετά την έκδοση της Απόφασης του ΔΕΕ
(πηγή: <http://www.blogmedien.de/?p=1087>)

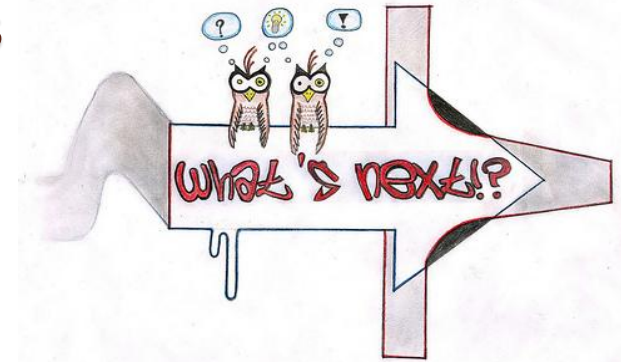

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Επακόλουθα της απόφασης Schrems

Οκτώβριος 2015- Αύγουστος 2016:

“Wait-and-see” από τις εταιρείες - “no-enforcement moratorium” από τις εθνικές αρχές

- 9 προσφυγές σε πέντε χώρες είχαν υποβληθεί μέχρι το τέλος του 2015 στις αντίστοιχες Αρχές κυρίως κατά των εταιρειών Facebook, Google, Microsoft.
- 3 εθνικές Αρχές (Γερμανία, Γαλλία, Ισπανία) έστειλαν προειδοποιήσεις μετά την απόφαση Schrems σε εταιρείες που εξακολουθούσαν τη διαβίβαση μέσω Safe Harbour.
- Δεν υπήρξε πρόθεση από καμία Αρχή για διενέργεια ελέγχων και επιβολή κυρώσεων μέχρι τον Φεβρουάριο του 2016.
- Μετά τον Φεβρουάριο του 2016 μόνο μία Αρχή (Hamburg DPA) δηνήργησε δειγματοληπτικούς ελέγχους και επέβαλε μικρά χρηματικά πρόστιμα σε τρεις εταιρείες.
- Καμία Αρχή δεν είχε πρόθεση να επιβάλει γενική απαγόρευση διαβίβασης.
- 40 εταιρείες γνωστοποίησαν στην ελληνική Αρχή διαβιβάσεις δεδομένων στις ΗΠΑ μέσω τυποποιημένων συμβατικών ρητρών.
- Μετά τον Αύγουστο του 2016, 20 εταιρείες έχουν γνωστοποιήσει ότι θα διαβιβάζουν προσωπικά δεδομένα στις ΗΠΑ μέσω του Privacy Shield.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Διαβιβάσεις μέσω Τυποποιημένων Συμβατικών Ρητρών: Εναλλακτική?

Μετά την απόφαση Schrems, πολλές εταιρείες επέλεξαν τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες ως τη νέα νομική βάση για διαβίβαση δεδομένων στις ΗΠΑ. Όμως, και ο τρόπος αυτός αμφισβητείται, όπως έγινε και με το Safe Harbour:

Η Ιρλανδική Εποπτική Αρχή, διαπιστώνοντας ότι η εταιρεία Facebook Ireland Limited συνεχίζει τη διαβίβαση προσωπικών δεδομένων στην Facebook Inc. στις ΗΠΑ κάνοντας χρήση σε μεγάλο βαθμό των τυποποιημένων συμβατικών ρητρών,

- έκρινε βάσιμες τις αιτιάσεις της προσφυγής Schrems
- ξεκίνησε νομικές διαδικασίες στο Ιρλανδικό Ανώτατο Δικαστήριο με αναγνωριστική αγωγή και στο ΔΕΕ για έκδοση προδικαστικής απόφασης

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Προσπάθειες Επιτροπής να άρει τις αμφισβητήσεις

Εκτελεστική απόφαση 2016/2297 για την τροποποίηση των αποφάσεων σχετικά με τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες με σκοπό την κατάργηση των περιορισμών των εξουσιών των εθνικών αρχών, οι οποίες:

- μπορούν να συλλέγουν κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκπλήρωση του ελέγχου με αποτελεσματικές εξουσίες παρέμβασης, όπως την εξουσία να απαγορεύουν προσωρινά ή οριστικά την επεξεργασία δεδομένων, καθώς και να παρίστανται ενώπιον δικαστηρίου.
- μπορούν, μετά από προσφυγή ή αυτεπάγγελτα, να απαγορεύσουν ή να αναστείλουν τη διαβίβαση δεδομένων σε τρίτες χώρες, εάν θεωρήσουν ότι η διαβίβαση διενεργείται κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εθνικής νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, όπως για παράδειγμα, όταν ο εισαγωγέας των δεδομένων δεν τηρεί τις τυποποιημένες συμβατικές ρήτρες.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Η νομοθεσία και η πρακτική της τρίτης χώρας αποκτούν κυρίαρχο ρόλο

Εκτελεστική απόφαση 2016/2295 για την τροποποίηση των αποφάσεων της Επιτροπής σχετικά με την επάρκεια της προστασίας δεδομένων σε ορισμένες χώρες :

- Η Επιτροπή και οι εθνικές αρχές θα παρακολουθούν τις εξελίξεις σχετικά με το εάν υπάρχει επέμβαση των δημοσίων αρχών επιφορτισμένων για την εθνική ασφάλεια στα δικαιώματα των υποκειμένων για την προστασία των δεδομένων τους πέραν του απολύτως απαραίτητου βαθμού και εάν υφίσταται αποτελεσματική νομική προστασία κατά αυτής της επέμβασης.
- Οι εθνικές αρχές θα μπορούν να εξετάζουν την προσφυγή υποκειμένου των δεδομένων ως προς την επάρκεια της προστασίας σε τρίτη χώρα που έχει κριθεί με απόφαση της Επιτροπής και, εφόσον κρίνουν βάσιμες τις αιτιάσεις του, να προσφύγουν στα εθνικά δικαστήρια ώστε αυτά, εάν συμφωνούν ότι υπάρχουν αμφιβολίες ως προς το κύρος της εν λόγω απόφασης, να υποβάλουν προδικαστικό ερώτημα στο ΔΕΚ.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Μπορεί η Ευρώπη να επιμείνει στην ισοδύναμη προστασία από την νομοθεσία των ΗΠΑ?

- Με το νόμο USA Freedom Act 2015 τροποποιήθηκαν ορισμένα προγράμματα παρακολούθησης των ΗΠΑ, υπάρχει πλέον μεγαλύτερη διαφάνεια και έγινε ισχυρότερος ο δικαστικός έλεγχός τους.
- Βάσει του νόμου Judicial Redress Act 2016, οι ευρωπαίοι πολίτες έχουν το δικαίωμα να προσφύγουν στα δικαστήρια των ΗΠΑ και να ασκήσουν αγωγή κατά της κυβέρνησης για παραβίαση των δικαιωμάτων τους που έλαβε χώρα στις ΗΠΑ.
- Το Ομοσπονδιακό Εφετείο των ΗΠΑ έκρινε πρόσφατα ότι η εταιρεία Microsoft με έδρα τις ΗΠΑ δεν υποχρεούται να συμμορφωθεί με σχετικό ένταλμα για πρόσβαση και ανεύρεση στοιχείων σε ηλεκτρονικά μηνύματα αποθηκευμένα σε διακομιστές που βρίσκονται στην Ε.Ε. με το σκεπτικό ότι τα δεδομένα είναι αποθηκευμένα εκτός ΗΠΑ και επομένως εκτός δικαιοδοσίας του.
- Τον Οκτώβριο του 2016 έγινε γνωστό από ΜΜΕ ότι η αμερικανική εταιρεία Yahoo! είχε πρόσβαση στα εισερχόμενα ηλεκτρονικά μηνύματα των χρηστών της (και ευρωπαίων πολιτών) σε συμμόρφωση δικαστικής εντολής. Εάν αποδειχθεί η αλήθεια της είδησης για μαζική παρακολούθηση, θα αποτελούσε παραβίαση της Συμφωνίας Privacy Shield.

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Το Privacy Shield μπορεί να μην είναι λύση μακράς διαρκείας

- Η ιρλανδική Digital Rights Ireland Ltd. και η γαλλική La Quadrature du Net (ομάδες υπεράσπισης του δικαιώματος στην ιδιωτική ζωή) προσέφυγαν ξεχωριστά ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου της Ε.Ε. κατά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αίτημα να κηρυχθεί ανίσχυρη και να ακυρωθεί η εκτελεστική απόφαση 2016/1250 της Επιτροπής περί επάρκειας του Privacy Shield.

Ποιά τα επόμενα βήματα των εταιρειών που επέλεξαν το Privacy Shield για τις διαβιβάσεις τους?

- ✓ Έλεγχος ότι η πιστοποίηση της αμερικανικής εταιρείας υπάρχει και είναι σε ισχύ (ετήσια ανανέωση)
- ✓ Η πιστοποίηση πρέπει να καλύπτει και τα προσωπικά δεδομένα που θα διαβιβάζονται
- ✓ Σε συμμόρφωση με την αρχή του Privacy Shield ως προς τις περαιτέρω διαβιβάσεις, ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να έχει τη σχετική δέσμευση της αμερικανικής εταιρείας/εισαγωγέα των δεδομένων (ανάγκη αναθεώρησης συμβάσεων με τρίτους)

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr

Χρήσιμες Συνδέσεις

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/international-transfers/eu-us-privacy-shield/index_en.htm

- Υπουργείο Εμπορίου Η.Π.Α.

<https://www.privacyshield.gov/welcome>

- ΑΠΔΠΧ

http://www.dpa.gr/portal/page?_pageid=33,133344&_dad=_portal&_schema=PORTAL

Αρχή
Προστασίας
Δεδομένων
Προσωπικού
Χαρακτήρα

www.dpa.gr